

I saa Fald vilde vel den typiske Form retteligst være at slette af den islandske Liste.

Tringa maculata Vieill. er derimod en helt ny Art for Islands Fuglefauna.

Hr. Dinesen, der i 1908 paany rejste til Island, har sendt mig et Skind af denne Fugl, skudt paa Mánaréyjar i Axarfjörðr 9 December 1909. Fuglen, der er mærket »Han«, har et meget udpræget Brystbaand, hvis Fjer ere slidte: Ryggens Fjer ere ogsaa slidte og blegede. Som bekendt adskiller *Tringa maculata* sig fra de øvrige Medlemmer af Rylegruppen ved, at dens Vinterdragt, i Modsætning til disses, ikke er meget forskellig fra Sommerdragten. (Se Elliott Coues: Key to North American Birds. Vol. II Side 816). Arten er amerikansk; den er oftere hjemsendt fra Grønland (se H. Winge: Grønlands Fugle Side 163) og er jævnlig truffen paa de britiske Øer; den hører til de hyppigste blandt de amerikanske Gæster i Europa. Skindet er nu overgaaet til Zoologisk Museum.

ANMELDELSER.

FAUNA OCH FLORA.

(Populär Tidsskrift för Biologi. Utgifven af Einar Lönnberg; Stockholm. 1910.)

Femte Aargang af dette smukke Tidsskrift foreligger nu komplet i 6 Hefter, hvoraf Hefte 1—3 allerede er gjort til Genstand for Omtale i dette Tidsskrift.

I de øvrige Hefter findes ikke faa ornithologiske Afhandlinger; saaledes meddeler C. A. Hollgren nogle Tilfælde af den lille Fluesnappers (*Muscicapa parva*) Forekomst i Sverrig. Om Laplandsuglens (*Syrnium Lapponicum*) Yngleforhold giver Viktor Olofsson en Meddelelse, der er illustreret med Gengivelser af Fotografier af Reder og en gammel Hun med Unger. Af Nils Gyldenstolpe foreligger en Afhandling om Algiers Fugle og James Bucklands Foredrag ved den V. internationale ornithologiske Kongres, om Fugleødelæggelse Verden over, findes i Oversættelse. Blandt de mindre Meddelelser bemærkes en Notits om, at Egernet æder Granlusens Galler; ved at sammenligne det vedføjede Billede med Fotografiet i Docent Stamms i nærværende Tidsskrift trykte Afhandling om Korsnæb som Galleædere, faar man dog Indtrykket af, at ogsaa de svenske Galleædere er Korsnæb. I en lille Notits berettes om, hvorledes Stillidsen (*Carduelis elegans*) i 1880 indførtes til Australien, hvor den allerede nu har formeret sig i den Grad, at den anretter betydelig Skade paa Frugt- og Hvedefarme; man har derfor følt sig foranlediget til at udbetale en Præmie paa hver dræbt Stillids. »Så kan det gå med missriktade akklimatiseringsforsök.« A. C.

H. BARON LOUDON: MEINE DRITTE REISE NACH ZENTRAL-ASIEN
UND IHRE ORNITHOLOGISCHE AUSBEUTE.

(Journal f. Ornithologie 1909, Side 505—573, 1910, Side 1—90.)

Rejsen, der blev foretaget i Aaret 1903 i Tiden fra 18. Januar til 25. April og altsaa strakte sig over et Tidsrum af godt 3 Maaneder, foregik fra Kaukasus over Transkaspien, Buchara, og Syr-Darjagebetet til Ferghanaomraadet og Tilbageturen over Samarkand-Buchara og Transkaspien. Beskrivelsen er delt i to Afsnit: den almindelige og den specielle Del.

Sjældent hænder det, at man i den ornithologiske Litteratur, støder paa en saa livlig og — selvfølgelig i Særdeleshed for en Ornitholog — interessant Beskrivelse som i denne Beretnings almindelige Del. I kort Dagbogsformat følger man med stor Interesse den livlandske Ornitholog paa hans Færd gennem Centralasien. Der er selvfølgelig ogsaa i den almindelige Del lagt særlig Vægt paa at give et samlet Billede af Fuglelivet paa de forskellige Steder, men spredt ind mellem de mange nøgne Fuglenavne findes Beskrivelser af det rige og afvekslende Fugleliv, der kendetegnede mange af de Egne, hvor igennem Rejsen foretoges, og hist og her møder man ogsaa et og andet Optrin eller en og anden Oplevelse fra Turen i Almindelighed — kort sagt en yderst afvekslende og fornøjelig Beskrivelse.

Som Bevis paa Rigdommen af Fugle gengives et Uddrag af en Beskrivelse af Fuglelivet ved Kumbaschifloden: »Allerede tidlig om Morgenen 23 Jan. er jeg med Sawitzky ved Munkenes Fiskeplads, hvor en Baad straks bliver gjort klar til os. Medens dette gaar for sig, gaar vi op i Udsigtstaarnet, hvorfra der er den herligste Udsigt — Blikket svæver ud over Kumbaschiflodens vidtstrakte Rørskove, hvor der rører sig et rigt Fugleliv. Utallige Rørhøge, Glenter, store og smaa Skarver, Maager og Ænder bolttrer sig mellem hinanden i Luften. Et Dusin azurblaa Sultanshøns spanker om paa de tilgrænsende sumpede Strækninger. Hist og her staar i Smaaflokke og enkeltvis Ædel- og Graahejrer, medens en Graahejrer staar i et Bøsseskuds Afstand nede ved Flodbredden. Nedenfor os paa Floden svømmer Mængder af Lappedykkere, Dvergskarver og Kormoranskarver, og ved Broen søger et Par smaa Lappedykkere efter Føde. I endnu højere Grad end disse mange Fugle tiltrækker de smaragdgrønne Isfugle sig Opmærksomheden; her hvor man ser dem fare afsted i alle Retninger, synes de slet ikke at nære Frygt for de mange travlt beskæftigede Mennesker, snart sidder de paa de gyngende Rør ved Flodbredden snart paa de utallige Baades Fortøjningspæle, ja flyver endog ganske fortroligt gennem Fiskepladsens store Hal.»

At Fuglene paa de fleste Steder optraadte i saa store Mængder, skyldes vel nok for en Del, at Foraarstrækket alt var begyndt. I Dagene 26—28 Marts opholdt Forf. sig saaledes paa Hungersteppen og giver i Beretningen et Billede af Fuglelivet der:

»Den 27 Marts blæste en barsk Nordvestvind med overtrukken Himmel. Sawitzky og jeg viede hele Formiddagen til førnævnte

lille Skov, og her saa vi bl. a. flere Gange og skød ogsaa efter en interessant, mellemstor Falk med hvide Pletter paa Ryggen. Desværre lykkedes det os imidlertid ikke at faa fat i denne Fugl, der var mig ubekendt og derfor dobbelt interessant. Forskellige Glenter kredsede overalt rundt i Luften; blandt andre Rovfugle blev der ogsaa nedlagt en Dvergørn. Om Eftermiddagen foretog vi en 8—12 Kilometers Tur i vestlig Retning ud over Steppen, hvor der skulde ligge nogle Søer dannede af Højvandet; i Begyndelsen havde vi en nogenlunde Vej at følge, men snart gik det tværs hen over Sletten, da der her næsten ingen Forhindringer var. Naturligvis gik det langt bedre hen over den jævne Steppe end paa den saakaldte Vej og de pløjede Marker. Vi fandt imidlertid kun de udtørrede Strækninger, hvor Søerne havde været, over hvilke Maager og Terner kredsede søgte efter Vand. Overalt løb Stortrapper og Kravetrapper parvis om, men de var saa sky, at vi næppe kunde komme dem nær paa mindre end en halv Kilometers Afstand. Jeg sneg mig til at nedlægge en Hun af en lille Flok Dvergtrapper. Rovfuglenes Mængde er utrolig stor, overalt sidder de paa Jorden eller flyver omkring i Luften, særlig er der de forskellige Ørne — mellem hvilke *Aquila nipalensis* vel var den hyppigste Art — som endog lader vor Ekvipage køre forbi indenfor Skudvidde. Overalt spanker store Skarer af Jomfrutrane om og lader os ofte komme dem nær paa 80 Skridts Afstand, men de bliver forgæves beskudt. Undervejs traf vi forskellige store Faareflokkede, der talte Tusinder af Individuer. Her laa ogsaa de raadne Kadavere af de i Vinterens Løb omkomne Faar og Kameler, omkring hvilke der samlede sig mange Rovfugle, særlig Glenter og Steppehøge. Af Smaafugle saa vi kun nogle Blaaekjælke, Digesmutter og store Skarer af forskellige Lærker. Tilfældigvis kørte vi forbi nogle af Kirgisernes Vinterboliger, hvis Beboere maaske allerede for Uger siden var draget ud paa Græsgangene, og kun en miauende Kat havde endnu ikke forladt Pladsen og fik af S. et Skud grove Hagl i Pelsen. Om Aftenen fløj der atter store Skarer af Ørkenhøns. I Skumringen blev iagttaget to trækkende *Chettusia gregaria* og en Flok Sumpornugler; de sidste havde slaaet sig ned paa en Mark med spirende Luzerne. Længe efter Solnedgang naaede vi endelig, grundigt gennemrystede, vor Vaggon. Den 28 trak der mange Smaafugle, særlig Blaaekjælke, Løvsangere og Tornskader. Om Eftermiddagen nedlagde jeg en Jomfrutrane; paa de nylig pløjede Marker opholdt sig umaadelige Mængder af gule Vipstjerter. Fra den lille Skov bragte vi *Astur cenchroides*, Naumannsfalke, Steppehøge og *Corvus orientalis*; vidunderlig var den vindstille Aften, da talløse Cikader sang, og Legioner af Smaafrøer kvækkede; indtil langt ud paa Aftenen sad vi ude i Skoven efter Rovfugle og fik hyppigt Skud. Ved Midnatstid bragte et Tog os til Taschkent.« —

Den russiske Regering nærer stor Interesse for saadanne videnskabelige Ekspeditioner. Den havde saaledes stillet en hel Salonvogn til de Rejsendes Disposition, og denne Vogn kunde saa kobles fra og sættes til det Tog, man ønskede. I de godt 3 Maaneder, Rejsen

varede, tilbagelagdes ikke mindre end godt 13,000 Kilometer og 1711 Fugle blev skindlagt.«

I den specielle Del behandlede 366 Arter med nærmere Oplysninger om hver Arts Forekomst og enkelte biologiske Bemærkninger. Det vilde være umuligt nærmere at gaa i Enkeltheder, men et og andet skal dog nævnes. Forf. traf saaledes ikke mindre end 14 Dige-smuttearter (Varieteter iberegnet) og derimellem Sjældenheder som *Saxicola vittata*, *S. opistholeuca* og *S. capistrata*; af Stære iagttoges 10 forskellige Arter og Varieteter, og 9 forskellige Spurve blev set. Af Smaafulge bør nævnes Sjældenheder som *Cettia cetti semenovi*, *Parus transcaspicus* og *Hirundo rustica sawitzkii*. Rovfuglene optraadte overmaade talrigt — ja paa sine Steder i store Mængder — og ikke alene med Hensyn til Individier, men ogsaa hvad Arterne angik. Nogle Tal vil vise, at det sidste var Tilfældet: 7 Arter af Slægten *Circus*, 3 Høgearter, 7 Falke-, 6 Ørne- og 4 Gribbearter viser Artsfortegnelsen. Mellem Vade- og Svømmefuglene er ogsaa adskillige Slægter repræsenteret ved et forholdsvis stort Antal Arter, og man faar i det Hele det Indtryk, at Fuglelivet — i hvert Fald i Træktiderne — paa den største Strækning af Ruten maa have været usædvanligt rigt og afvekslende.

P. JESPERSEN.

HERLUF WINGE: FUGLENE VED DE DANSKE FYR I 1909.

27DE AARSBERETNING OM DANSKE FUGLE.

(Særtryk af Vidensk. Medd. Naturh. Foren. Kbhvn. 1910.)

I Lighed med de tidligere Aarsberetninger indeholder denne indgaaende Meddelelser om de ved danske Fyr iagttagne og faldne Fugle, egne Iagttagelser over Fuglenes Trækforhold ved Hellerup samt »Usædvanlige Tildragelser« i 1909. Ved Fyrene faldt over 3000 Fugle, hvoraf 1287 (85 Arter) indsendtes til Zoologisk Museum. Mellem de 85 Arter fandtes to, der ikke tidligere i Løbet af de sidste 24 Aar er faldet ved Fyrene, nemlig Brushane (*Machetes pugnax*) og Topskarv (*Phalacrocorax graculus*), hvorved Artsantallet er naaet op til 160. Af Sjældenheder faldt i Aarets Løb en Lille Fluesnapper (*Muscicapa parva*) Østre Flak ^{20/9}, Græshoppesanger (*Locustella naevia*) Drogden ^{22/9}, Hvidbrynet Løvsanger (*Phylloscopus superciliosus*) Lodbjerg ^{19/10} og den førnævnte Topskarv fra Vyl Fyrskib ^{22/9}.

Ved Hellerup iagttoges adskillige Dage i Eftersommeren Korsnæb. Af de meddelte Iagttagelser fremgaar det, at det ualmindelig store Træk af Korsnæb, der i Eftersommeren gik over en stor Del af Europa, ogsaa har strakt sig over Færøerne. Mellem de forskellige Iagttagelser fra Fyrene findes bl. a. angivet, at der endnu findes 10—12 Par Tejster paa Nordre Røn. I Fortegnelsen over »Usædvanlige Tildragelser i 1909 og tidligere« møder man mange interessante Meddelelser. Ikke mindre end 7 Skind af Enghøg (*Circus cineraceus*) har Museet modtaget i Aarets Løb, og om sjældne Fugle, der er skudt her i Landet, foreligger bl. a. Meddelelser om en Stortræppe (*Otis tarda*), to Store Stormsvaler (*Procellaria leucorroha*) og en Rødfodfalk (*Falco vespertinus*).

P. JESPERSEN.